

Eerste bestuursrapportage 2025

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Samenvatting budgettaire bijstellingen	4
Financieel perspectief 2025 dat volgt uit de 1 ^e bestuursrapportage	4
Begrotingswijzigingen op programmaniveau	4
2 Overige ontwikkelingen	6
3 Budgettaire begrotingswijzigingen en beleidsmatige afwijkingen	7
Programma 0 – Bestuur en ondersteuning	8
Programma 1 – Veiligheid	9
Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat	10
Programma 3 – Economie	12
Programma 4 – Onderwijs	13
Programma 5 – Sport, cultuur en recreatie	14
Programma 6 – Sociaal domein	16
Programma 7 – Volksgezondheid en milieu	20
Programma 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	23
A. Overzicht Overhead	25
B. Overzicht Algemene dekkingsmiddelen (incl Overzicht vennootschapsbelasting en Onvoorzien)	26
4 Investerings	28
5 Themafondsen	30
 Bijlage 1. Overzicht baten en lasten na wijzigingen	
Bijlage 2. Overzicht begrotingswijzigingen	

Inleiding

Dit is de eerste bestuursrapportage over 2025. Conform de financiële verordening rapporteren we hierin over financiële en beleidsmatige afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting en doen we voorstellen tot wijziging van de begroting 2025. We lichten per programma de afwijkingen groter dan € 50.000 toe.

Een samenhangend beeld

Deze bestuursrapportage komt tegelijk met de jaarstukken 2024 en de perspectiefnota 2026-2029 in uw raad aan bod. Gezamenlijk vormen ze een totaalbeeld van waar de gemeente Westerkwartier financieel en inhoudelijk staat. In deze bestuursrapportage gebruiken we de inzichten uit ons actuele beeld om wijzigingen te doen in de begroting 2025.

Actualisatie jaarbeeld

Deze rapportage is gebaseerd op de inzichten en ontwikkelingen van het budget tot medio april.

Afwijkingen die we in deze bestuursrapportage opnemen

Deze bestuursrapportage gaat naast financieel-technische wijzigingen ook in op inhoudelijke ontwikkelingen met of zonder financiële gevolgen.

Tot slot gaan we in op investeringen en themafondsen.

Namens het college,

Ard van der Tuuk
Burgemeester

Ruud Kleijnen
Gemeentesecretaris

1 Samenvatting budgettaire bijstellingen

In dit hoofdstuk geven we de samenvatting van de budgettaire bijstellingen. Allereerst wordt het bijgestelde financiële perspectief 2025 gepresenteerd. Vervolgens wordt een overzicht gepresenteerd van de budgettaire mutaties op programmaniveau waarbij we de belangrijkste toelichten.

Financieel perspectief 2025 dat volgt uit de 1^e bestuursrapportage

In onderstaande tabel is weergegeven wat het huidige saldo is van de begroting en wat het effect van deze bestuursrapportage betekent voor de totale ontwikkeling van de financiële ruimte.

Saldi 2025 (bedragen x € 1.000, + is voordeel)	Saldo begroting	Bijstelling 1^e BR	Totaal 2025
Ontwikkeling financiële ruimte	0	2.443	2.443

Uit bovenstaande tabel blijkt een voorgestelde budgettaire bijstelling van € 2.443.000 voordelig, waarmee het totaal begroot resultaat na deze bijstelling € 2.443.000 voordelig is.

Begrotingswijzigingen op programmaniveau

In onderstaande tabel worden de begrotingswijzigingen op programmaniveau gepresenteerd die van invloed zijn op het begrotingssaldo.

Programma's (Bedragen x € 1.000)	Mutatie in baten & lasten	Mutatie in reserves	Totaal mutatie	V/N
Bestuur en ondersteuning	128	-	128	V
Veiligheid	-114	-	-114	N
Verkeer, vervoer en waterstaat	-85	18	-67	N
Economie	90	-	90	V
Onderwijs	172	-	172	V
Sport, cultuur en recreatie	-21	-	-21	N
Sociaal Domein	-297	-	-297	N
Volksgezondheid en milieu	76	-	76	V
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	372	-150	222	V
Totaal mutaties per programma's	321	-132	189	V
Algemene dekkingsmiddelen	2.741	-	2.741	V
Overhead	-486	-	-486	N
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal mutaties	2.575	-132	2.443	V

Toelichting op de grootste afwijkingen

De totale mutatie in het saldo na mutaties reserves bedraagt € 2,4 miljoen voordelig. De grootste afwijkingen doen zich voor bij de Algemene dekkingsmiddelen, Overhead en het Sociaal domein.

- ▶ Algemene Dekkingsmiddelen (€ 2,7 miljoen voordeel). Het voordeel op Algemene Dekkingsmiddelen ontstaat met name bij de stelpost indexatie. Het gereserveerde budget wordt verschoven naar andere programma's en vanuit die programma's ingezet. Dit zorgt voor lagere lasten op Algemene Dekkingsmiddelen, maar hogere lasten op andere programma's. Ook is sprake van een voordeel uit de septembercirculaire 2024. Tegenover de voordelen staat ook een nadeel als gevolg van het laten vervallen van een taakstelling. Deze taakstelling was in de begroting opgenomen als één bedrag, als besparing bij Algemene Dekkingsmiddelen. Aan de hand van de uitkomsten van een technische begrotingsanalyse is deze besparing nu ingevuld vanuit verschillende programma's. Hier is dus sprake van een verschuiving tussen Algemene Dekkingsmiddelen en verschillende programma's.
- ▶ Overhead (€ 0,5 miljoen nadeel). De lasten van overhead nemen toe door tijdelijke energievoorziening nieuwbouw locatie Leeksterveld en onderzoek begraafplaatsen.
- ▶ Programma 6 Sociaal Domein (€ 0,3 miljoen nadeel). Het nadeel op programma 6 ontstaat met name door indexatie van de budgetten en door verwerking van de effecten van de technische begrotingsanalyse.

Begrotingsanalyse en taakstelling

Om voor 2026 tot een sluitende begroting te komen hebben we een technische begrotingsanalyse gemaakt. Door deze 'lucht' uit de begroting te halen, verbetert het structureel saldo zonder impact op de uitvoering in de praktijk. Dit heeft ook effect op de jaarschijf 2025. Als resultaat daarvan ramen we bij diverse programma's voor bijna € 3,0 miljoen aan begrotingsruimte af. In onze begroting hebben we een taakstelling opgenomen in kader van de doorontwikkeling organisatie van € 1,5 miljoen in 2025. In deze bestuursrapportage zetten we de opbrengsten van de technische begrotingsanalyse tegenover de opgenomen taakstelling. De technische begrotingsanalyse leidt tot voordelen bij met name programma 5 en 6. Het vervallen van de taakstelling zorgt voor een nadeel bij algemene dekkingsmiddelen.

In hoofdstuk 2 worden overige ontwikkeling genoemd en in hoofdstuk 3 lichten we conform de financiële verordening per programma de mutaties met een omvang van € 50.000 en groter nader toe. In bijlage 1 is een totaaloverzicht na wijzigingen opgenomen en in bijlage 2 is een overzicht van alle mutaties opgenomen.

2 Overige ontwikkelingen

Naast de financiële afwijkingen die in deze rapportage zijn verwerkt, is sprake van een aantal ontwikkelingen waarbij we wel financiële impact verwachten maar waarvan nu nog geen indicatie qua bedrag af te geven is. We noemen hieronder een aantal onderwerpen welke mogelijk al effect hebben in 2025 en welke bij de volgende rapportages nader geactualiseerd wordt.

- ▶ **Effecten meicirculaire 2025**

Eind mei verschijnt de meicirculaire gemeentefonds, te laat om nog te kunnen verwerken in deze rapportage.

- ▶ **Bijstellingen budgetten BUIG¹**

In kader van de technische begrotingsanalyse is een voordeel van € 1,5 miljoen opgenomen. Een nadere actualisaties, onder andere met betrekking tot de rijksbijdrage, vindt plaats bij de tweede bestuursrapportage.

- ▶ **Bijstelling budget Jeugd**

In deze rapportage is het uitgangspunt 'principeel begroten'. De afgelopen jaren zijn, net als in veel andere gemeenten, de kosten voor de jeugdzorg fors gestegen in Westerkwartier. De verwachting is dat de kosten voor jeugd voor 2026 opnieuw zullen stijgen. In de afgelopen jaren was de werkwijze van het college om de autonome kostenstijging van de jeugdzorg niet op te voeren in de begroting vanwege het principiële standpunt dat deze groei voor risico van het Rijk is. Dit blijft ons uitgangspunt.

- ▶ **Nij Begun**

De kabinetsreactie op de parlementaire enquête gaswinning, Nij Begun, krijgt inmiddels handen en voeten. De besluitvorming van de verschillende agenda's is in voorbereiding. Dat betekent dat het Rijk voor het zomerreces een besluit gaat nemen over de sociale agenda, de economische agenda en de isolatieagenda. Met deze besluitvorming maken we een begin van de uitvoering van een heel pakket maatregelen die zijn opgeschreven in de kabinetsreactie. Met deze besluitvorming komen we ook een stap dichterbij de uitvoering van de agenda's. Daarmee ontstaan dit jaar ook uitvoeringsprogramma's die consequenties hebben voor onze gemeente op het gebied van programma's, projecten en het maken van plannen. Dit betekent naast een uitvoeringsvraagstuk voor onze gemeente, de regio en het Rijk, ook een inrichtingsvraagstuk voor onze gemeente als zodanig. Er wordt het komende jaar, en de jaren daarna (Nij Begun gaat over 30 jaar) gewerkt aan de uitwerking daarvan. Om deze inrichting te ondersteunen, stelt het Rijk middelen beschikbaar voor uitvoering van de plannen, maar ook voor de ambtelijke capaciteit die dit vraagt. De regio voert intensieve gesprekken met het Rijk over deze middelen. Hierover wordt u bij de 2 Bestuursrapportage geïnformeerd.

- ▶ **Impact programma migratie**

Vanuit de taakstelling voor statushouders is de kans aanwezig dat de lasten voor Bijzondere Bijstand toenemen. Mogelijke effecten zijn nog niet in beeld gebracht.

¹ BUIG is de benaming voor een gebundelde uitkering van het Rijk aan gemeenten voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.

3 Budgettaire begrotingswijzigingen en beleidsmatige afwijkingen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de budgettaire mutaties per programma, daarnaast wordt per programma een toelichting gegeven op de belangrijkste beleidsmatige afwijkingen, indien die er zijn.

De budgettaire mutaties met een omvang van groter dan € 50.000 worden toegelicht. In Bijlage 1 is een totaaloverzicht na wijzigingen opgenomen en in bijlage 2 is een overzicht opgenomen van alle budgettaire mutaties.

Programma o – Bestuur en ondersteuning

Het bestuur van de gemeente bestaat uit de gemeenteraad, de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. In dit programma staat hoe zij worden ondersteund. Zo wordt de gemeenteraad ondersteund door de griffie. Het college van burgemeester en wethouders wordt ondersteund door de gemeentesecretaris. Ook verkiezingen en burgerzaken vallen onder dit programma.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
o.1	Bestuur	Ard van der Tuuk
o.2	Burgerzaken	Bert Nederveen

Begrotingswijzigingen

Bestuur en ondersteuning (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma o	972	972	400	V	1.372
Lasten programma o	6.053	6.053	-272	N	6.325
Saldo van baten en lasten	5.081	5.081	128	V	4.953
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	5.081	5.081	128	V	4.953

Gevolgen reisdocumentenpiek burgerzaken (lasten € 300.000 nadeel, baten € 400.000 voordeel, per saldo € 100.000 voordeel)

In de jaren 2024 t/m 2028 is sprake van een reisdocumentenpiek. Hierdoor verwachten we hogere legesopbrengsten van € 400.000. Een deel van de meeropbrengst van € 400.000 betreft rijksleges en moet worden afgedragen aan het Rijk. Dit gaat om een bedrag van € 160.000. Voor de afhandeling van de vraag zetten we jaarlijks voor € 140.000 extra personeel in. Hier is door het college apart over besloten. Er ontstaat per saldo een positief resultaat van € 100.000.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 28.400 voordeel, baten € 0, per saldo € 28.400 voordeel).

Beleidsmatige afwijkingen en actualisatie

Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 1 – Veiligheid

De gemeente heeft een belangrijke rol als regisseur op het thema veiligheid. Iedereen moet zich veilig voelen in de eigen leefomgeving. Op het thema veiligheid wordt samengewerkt met een breed netwerk binnen onze eigen organisatie en met (overheids-)organisaties. Onze eigen buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) en de politie vervullen hierin een belangrijke rol. De integrale advisering en uitvoering van hulpverlening bij branden, rampen en crisisbeheersing is ondergebracht bij de Veiligheidsregio Groningen.

Taakvelden		Portefeuillehouder
1.1	Brandweer	Ard van der Tuuk
1.2	Openbare orde en veiligheid	Harry Stomphorst

Begrotingswijzigingen

Veiligheid (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 1	38	38	15	V	53
Lasten programma 1	6.689	6.689	-129	N	6.818
Saldo van baten en lasten	6.651	6.651	-114	N	6.765
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	6.651	6.651	-114	N	6.765

Geen toe te lichten budgettaire afwijkingen

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 129.000 nadeel, baten € 15.000 voordeel, per saldo € 114.000 nadeel).

Beleidsmatige afwijkingen

Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

Dit programma omvat het onderhoud en verbetering van de openbare ruimte. Het gaat verder over het uitvoeren van maatregelen voor een betere bereikbaarheid en verkeersmobiliteit, parkeren en de realisatie van nieuwe fysieke infrastructuur. De belangrijkste taken die vallen onder dit programma zijn het uitvoeren van beheertaken, het veiligheidsonderhoud, het dagelijks en regulier onderhoud, het groot onderhoud en de (her-) inrichtingen in de openbare ruimte. De gladheidsbestrijding in de wintermaanden hoort hier ook bij.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
2.1	Onderhoud wegen, Gladheidsbestrijding, Openbare verlichting	Harry Stomphorst
2.2	Parkeren	
2.3	Havens	
2.4	Waterwegen	
2.5	Openbaar vervoer	

Begrotingswijzigingen

Verkeer, vervoer en waterstaat (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 2	244	244	7	V	251
Lasten programma 2	11.576	11.668	-92	N	11.760
Saldo van baten en lasten	11.332	11.424	-85	N	11.509
Onttrekkingen reserves	51	143	18	V	161
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	11.281	11.281	-67	N	11.348

Indexering budgetten fysiek domein (lasten € 152.300 nadeel, dekking gemeentebrede stelpost indexatie taakveld 0.8 overige baten en lasten, per saldo € 0)

Met het vaststellen van de kwaliteitsvisie openbare ruimte is ook besloten om jaarlijks de (beheer)budgetten van het fysiek domein te verhogen met het standaard indexpercentage. Voor 2025 is dit percentage 2,8%.

Technische begrotingsanalyse (lasten € 60.000 voordeel, baten € 7.000 voordeel, per saldo € 67.000 voordeel)

Als resultaat van een technische begrotingsanalyse die in het kader van het sluitend maken van het meerjarenbeeld is uitgevoerd, wordt onder meer een budget van € 50.000 voor incidentele calamiteiten met betrekking tot verkeer en vervoer afgeraamd.

Toelichting mutatie reserves

Geen toe te lichten budgettaire afwijkingen.

Beleidsmatige afwijkingen

Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 3 – Economie

Wij zetten ons binnen het programma Economie samen met bedrijfsleven, (beroeps-)onderwijs en andere partners in voor een economisch vitale samenleving. De focus is erop gericht om het economisch klimaat in brede zin te versterken. Recreatie en toerisme, cultuur en evenementen zijn nauw verbonden met dit programma. Deze onderwerpen komen in programma 5 aan de orde.

Taakvelden	Portefeuillehouder
3.1 Economische ontwikkeling	Richard Lamberst
3.2 Fysieke structuur	
3.3 Bedrijvenloket Markten	
3.4 Promotie	

Begrotingswijzigingen

Economie (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 3	43	43	-	N	43
Lasten programma 3	946	946	90	V	856
Saldo van baten en lasten	903	903	90	V	814
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	903	903	90	V	814

Technische begrotingsanalyse (lasten € 90.000 voordeel)

Als resultaat van een technische begrotingsanalyse die in het kader van het sluitend maken van het meerjarenbeeld is uitgevoerd, wordt € 40.000 en € 50.000 voor respectievelijk de beleidsintensivering "stimulering bedrijvigheid" en "herstructurering bedrijventerreinen" eenmalig gedeeltelijk afgeraamd vanwege vertraagde uitvoering. Voor stimulering bedrijventerreinen is het inmiddels gelukt een projectleider te vinden. Voor herstructurering bedrijventerreinen wordt dit jaar het Masterplan Leek-Tolbert ter vaststelling aangeboden aan uw raad waarmee ook ingegaan wordt op de inzet van de middelen hiervoor.

Beleidsmatige afwijkingen

Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 4 – Onderwijs

Dit programma omvat het beleid en de maatregelen gericht op gelijke kansen voor jeugdigen en jongeren om middels het volgen van onderwijs en voorschoolse voorzieningen een passende plek in de samenleving te krijgen. Onderdeel van dit beleid is het organiseren van voldoende openbaar primair onderwijs, adequate huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs en bekostiging van het noodzakelijke leerlingenvervoer. Vanuit dit beleid worden ook aan andere gemeentelijke doelen gewerkt, zoals duurzaamheid, meer bewegen, openbare speelplekken en een verkeersveilige schoolomgeving.

Taakvelden	Portefeuillehouder(s)
4.1 Openbaar basisonderwijs	Bé Schollema
4.2 Onderwijshuisvesting	
4.3 Onderwijsbeleid, leerlingzaken	

Begrotingswijzigingen

Onderwijs (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 4	866	866	49	V	914
Lasten programma 4	7.851	7.851	123	V	7.727
Saldo van baten en lasten	6.985	6.985	172	V	6.813
Onttrekkingen reserves	52	52	-	-	52
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	6.933	6.933	172	V	6.761

Technische begrotingsanalyse (lasten € 155.000 voordeel)

Als resultaat van een technische begrotingsanalyse die in het kader van het sluitend maken van het meerjarenbeeld, wordt er bij Onderwijshuisvesting € 130.000 aan lasten afgeraamd. De tijdelijke opvang van Oekraïners vindt o.a. plaats in een aantal leegstaande schoolgebouwen. De kapitaallasten van deze schoolgebouwen worden ten laste gebracht van het budget opvang Oekraïners. Doordat er bij het ontwikkelen van nieuw Onderwijsbeleid structureel minder wordt uitgegeven dan begroot, is hier € 25.000 aan lasten afgeraamd.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 32.000 nadeel, baten € 49.000 voordeel, per saldo € 17.000 voordeel).

Beleidsmatige afwijkingen

Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 5 – Sport, cultuur en recreatie

Dit programma omvat beleid en maatregelen gericht op de leefgebieden/thema's Gezond en Meedoen in het sociaal domein: sport, cultuur, recreatie en bibliotheekwerk. Onder het programma vallen ook het eigendom, exploitatie en beheer van sportaccommodaties en het openbaar groen. Tot slot vallen ook beleid en maatregelen ten aanzien van monumenten, musea en cultureel erfgoed onder dit programma.

Taakvelden	Portefeuillehouder(s)
5.1 Sportbeleid	Harry Stomphorst
5.2 Sportaccommodaties	Bé Schollema
5.3 Cultuur	Richard Lamberst
5.4 Musea	Bert Nederveen
5.5 Cultureel erfgoed	Hans Haze
5.6 Bibliotheken en omroep	
5.7 Openbaar groen en recreatie	

Begrotingswijzigingen

Sport, cultuur en recreatie (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 5	2.196	2.203	-	-	2.203
Lasten programma 5	19.386	20.788	-21	N	20.809
Saldo van baten en lasten	17.190	18.585	-21	N	18.606
Onttrekkingen reserves	97	1.666	-	-	1.666
Toevoegingen reserves	-	145	-	-	145
Resultaat na mutatie reserves	17.093	17.064	-21	N	17.085

Technische begrotingsanalyse (lasten € 353.000 voordeel)

Als resultaat van een technische begrotingsanalyse die in het kader van het sluitend maken van het meerjarenbeeld is uitgevoerd wordt naast een aantal kleinere posten het budget uitvoering visie recreatie en toerisme in 2026 met € 298.000 verlaagd. De tijdelijke middelen voor dit doel zijn de afgelopen jaren niet geheel ingezet en conform de spelregels die gelden voor tijdelijke budgetten overgeheveld. We denken voor dit laatste jaar van de visie in 2025 nog € 650.000 uitvoeringsbudget nodig te hebben. Dit bedrag is na deze verlaging beschikbaar.

Indexering budgetten fysiek domein (lasten €198.000 nadeel, dekking gemeentebrede stelpost indexatie taakveld 0.8 overige baten en lasten, per saldo € 0)

Met het vaststellen van de kwaliteitsvisie openbare ruimte is ook besloten om jaarlijks de (beheer)budgetten van het fysiek domein te verhogen met het standaard indexpercentage. Voor 2025 is dit percentage 2,8 %.

Septembercirculaire 2024 (lasten € 191.000 nadeel)

Op 17 september 2024 is de septembercirculaire 2024 verschenen. De circulaire betekent extra baten (€ 517.000 bij Algemene Dekkingsmiddelen), die we deels weer inzetten. De extra lasten bij programma 5 van € 191.000 hebben betrekking op openbare bibliotheken. Ter voorbereiding op een wettelijke zorgplicht ontvangen we in 2025 een bedrag van € 191.000.

Topsportal Leek (lasten € 179.900 voordeel, per saldo € 179.900 voordeel)

De realisatie van zonnepanelen voor minima op het dak van de topsportal Leek is vanwege lokale problemen op het elektriciteitsnet uitgesteld. Het budget voor de uitgaven willen we overhevelen van programma 5 naar programma 7, onderdeel Duurzaamheid. Dit is een administratief technische wijziging die door de raad vanwege budgetrecht moet worden vastgesteld (zie ook programma 7).

80 jaar vrijheid (lasten € 60.000 nadeel, dekking €60.000, per saldo € 0)

Wij hebben op 5 november 2024 besloten om voor de viering van 80 jaar vrijheid € 70.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit:

- ▶ Themafonds (programma 0) € 35.000
- ▶ Cultuurpresentatie (programma 6) € 25.000
- ▶ Cultuurvisie (programma 5) € 10.000

Uiteindelijk wordt er € 60.000 gedekt door andere programma's dan programma 5.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 104.700 nadeel, baten € 0, per saldo € 104.700 nadeel).

Beleidsmatige afwijkingen

Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 6 – Sociaal domein

Dit programma omvat het beleid en de maatregelen gericht op versterking van de samenlevingskracht, zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht, en met ondersteuning van het sociaal netwerk kunnen participeren. Onder dit programma valt ook preventief beleid en de maatregelen die gericht zijn op het versterken van de brede welvaart van inwoners en een gezonde, kansrijke ontwikkeling van jeugdigen. Onder dit programma vallen ook beleid en maatregelen die bijdragen aan die nodig zijn om inwoners ondersteuning en zorg te bieden als het niet op eigen kracht lukt.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
6.1	Samenkracht (maatschappelijk werk, jeugd- en jongerenwerk, kinderopvang, ouderenwerk, leefbaarheid)	Bert Nederveen Bé Schollema Richard Lamberst Harry Stomphorst
6.2	Wijkteams	
6.3	Inkomensregelingen	
6.4	Begeleide participatie	
6.5	Arbeidsparticipatie	
6.6	Maatwerk (Wmo)	
6.7	Maatwerk	
6.8	Geëscaleerde zorg	

Begrotingswijzigingen

Sociaal Domein (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 6	26.350	26.350	11.380	V	37.731
Lasten programma 6	97.570	98.984	-11.678	N	110.662
Saldo van baten en lasten	71.220	72.634	-297	N	72.931
Onttrekkingen reserves	273	2.766	-	-	2.766
Toevoegingen reserves	-	1.080	-	-	1.080
Resultaat na mutatie reserves	70.947	70.947	-297	N	71.245

Exploitatie opvang Oekraïners (lasten € 8.015.000, baten € 8.015.000 voordeel, per saldo € 0)

De gemeente vangt op 4 locaties Oekraïners op. De begroting 2025 van lasten en baten voor deze opvang laat een tekort zien van € 933.400. Vanuit het rijk krijgt de gemeente een vergoeding van € 44 per nacht per opvangplek. Bij 410 opvangplekken komen we op jaarbasis uit op € 6.584.600. De lasten 2025 zijn gebaseerd op ervaringscijfers 2024 en daar waar nodig aangepast op basis van feitelijke ontwikkelingen. Verwachting is dat de lasten 2025 uitkomen op € 7.515.000. Het verschil tussen lasten en baten bedraagt € 930.400. Door het rijk is aangegeven dat tekorten die bij gemeenten gaan ontstaan doordat de vaste rijksvergoeding te laag is in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering. Er wordt vanuit gegaan dat het volledige tekort daarom in rekening kan worden gebracht bij het rijk. Als dit niet (gedeeltelijk) het geval is dan zal het tekort over 2025

gedekt moeten worden uit de reserve vluchtelingen. Verder nemen we in de begroting 2025 een bedrag van € 500.000 aan lasten en baten Leefgeld Oekraïners op.

Technische begrotingsanalyse (lasten € 190.000 voordeel, baten € 1.562.000 voordeel, per saldo € 1.752.000 voordeel)

Als resultaat van een technische begrotingsanalyse die in het kader van het sluitend maken van het meerjarenbeeld is uitgevoerd, wordt voorgesteld de volgende budgetten binnen programma 6 aan te passen. Met betrekking tot BUIG een voordeel van € 1,5 miljoen in te boeken. Dit gezien de historische voordelige resultaten. Daarnaast wordt voorgesteld € 80.000 in te boeken met betrekking tot inkomensondersteuning en € 62.000 met betrekking tot BBZ bedrijfskredieten (Besluit bijstandverlening zelfstandigen). Daarnaast vinden er nog een aantal kleinere mutaties plaats.

Domein Overstijgend Samenwerking (lasten € 1.308.000, baten € 1.308.000 voordeel, per saldo € 0)

Samen met de gemeenten Eemdelta, Hogeland, Groningen en Midden-Groningen, zorgaanbieders, Groninger Dorpen en Menzis zorgverzekeraar, neemt de gemeente Westerkwartier net zoals in 2023 en 2024 ook in 2025 deel aan een landelijk experiment Domein Overstijgend Samenwerken (DOS). Zorg wordt in DOS georganiseerd vanuit het perspectief van de inwoner en wat hij/ zij nodig heeft om zo lang mogelijk mee te kunnen doen in de samenleving en thuis te kunnen blijven wonen. Daarbij wordt formele zorg gecombineerd met informele zorg. Het betreft een specifieke uitkering (SPUK) van € 1.308.000 waarvoor wij als penvoerder optreden.

Aanpassing tarieven Huishoudelijke Hulp vanaf 2024 (lasten € 302.000 nadeel, dekking gemeentebrede stelpost indexatie)

Vanaf 2024 worden de tarieven voor huishoudelijke hulp structureel met 5% verhoogd, op basis van een onderzoek door Berenschot. Aanbieders gaven aan dat de huidige tarieven niet meer aansloten bij de werkelijke kostprijzen door externe ontwikkelingen buiten hun invloedssfeer. Op grond van het contract konden zij hierop een claim indienen. Voorgaande betekent een toename van de begrote lasten met € 302.000. Voorgesteld wordt om dit te dekken vanuit de gemeentebrede stelpost indexatie.

Beschermd Wonen (baten € 300.000 voordeel)

Beschermd Wonen heeft een update gegeven van hun prognose over 2025. De nu afgegeven prognose bedraagt € 3,0 miljoen positief voor de provincie Groningen. Het aandeel voor gemeente Westerkwartier is 10% en daarom € 300.000 positief. Het programma Beschermd Wonen maakt deelt uit van de Centrumregeling Beschermd Wonen, opvang en inloopvoorziening GGZ Groningen.

Novatec aanpassing budgetten (lasten € 353.000 voordeel, baten € 113.000 nadeel, per saldo € 240.000 voordeel)

Op basis van de realisatiecijfers 2024 en de financiële ontwikkelingen in het 1e kwartaal 2025 zijn de budgetten aangepast. De lasten zijn € 353.000 lager wat met name ontstaat door lagere ambtelijke kosten, sw loon, inkoopkosten en verstrekte loonkostensubsidie begeleid werken. Het nadeel aan de baten kant wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere opbrengst groepsdetacheringen groen en een hogere bijdrage in de begeleidingsgelden nieuw beschut.

Lokale investering beschermd wonen (lasten € 158.000 nadeel, baten € 158.000 voordeel, per saldo € 0)

In 2025 is er vanuit de centrumgemeente Groningen een bedrag van € 158.000 ontvangen wat is bestemd voor lokale investeringen op het gebied van Beschermd Wonen en het voorliggend veld. Als de middelen hieraan niet worden besteed, gaat het terug naar de centrumgemeente.

Versnelling transformatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (lasten € 86.000, baten € 86.000, per saldo € 0)

In kader van de versnelling van de transformatie Beschermd Wonen en Maatschappelijk opvang is een projectleider aangetrokken. De kosten hiervoor kunnen worden gedekt uit het niet bestede deel van de geoormerkte gelden lokale investeringsmiddelen 2024 wat vanuit centrumregeling Beschermd Wonen is ontvangen.

Quasi Inbesteding Stichting GKB Assen (lasten 123.000 nadeel, waarvan dekking gemeentebrede stelpost indexatie € 40.000, per saldo € 83.000 nadeel)

Per 1 januari neemt gemeente Westerkwartier deel aan Stichting de GKB die voor ons de tweedelijns schuldhulpverleningsdiensten uitvoert. De lasten nemen toe met € 123.000 waarvan € 40.000 betrekking heeft op reguliere indexatie. Dit kan worden gedekt uit de gemeentebrede stelpost indexatie. Resteert een uitzetting van € 83.000 wat ontstaat door een toename van aantal verwachte cliënten 2025 en ook door een extra tariefsverhoging diensten GKB. Zoals eerder met u is gecommuniceerd via een raadsbrief achten wij deze uitzetting onvermijdelijk en onuitstelbaar en wordt deze meegenomen in deze bestuursrapportage en de perspectiefnota.

Trainer kansrijk Talent (lasten € 80.000 nadeel, baten € 80.000 voordeel, per saldo € 0)

Vanaf 1 januari 2025 is er voor de duur van een jaar een trainer Kansrijk Talent in dienst bij Novatec. De kosten worden gedekt uit een subsidie van Werk in Zicht.

Septemercirculaire 2024 (lasten € 79.000 nadeel)

De septemercirculaire 2024 is verwerkt. De circulaire betekent extra baten (€ 517.000 bij Algemene Dekkingsmiddelen), die we deels weer inzetten. De extra lasten bij programma 6 van € 79.000 hebben betrekking op integratie-uitkering Participatie. Conform gebruikelijke systematiek gebruiken we deze middelen om onze sociale werkvoorziening te compenseren.

NPG Gelden Welzijn Op Recept (lasten € 70.000, baten € 70.000 voordeel, per saldo € 0)

Voor Welzijn op Recept (WOR) hebben we een aanvraag ingediend bij het Nationaal Programma Groningen (NPG). Dit heeft geresulteerd in een toekenning van € 238.000 voor de jaren 2025 en 2026. WOR biedt een preventieve en integrale aanpak voor inwoners met psychosociale klachten, waarbij de nadruk ligt op de onderliggende sociaal-maatschappelijke oorzaken. Van het totale bedrag wordt € 70.000 besteed in 2025 en het resterende bedrag van € 168.000 wordt ingezet in 2026.

Indexatie (lasten € 2.013.461 nadeel; dekking gemeentebrede stelpost indexatie taakveld, per saldo € 0)

Binnen programma 6 zijn de volgende budgetten geïndexeerd met als dekking de gemeentebrede stelpost indexatie welke begroot is op taakveld 0.8.

► *Indexatie 2025 budget Jeugdhulp Zorg in Natura en PGB (lasten € 1.149.000 nadeel)*

Op basis van contractuele afspraken worden de tarieven van Jeugdhulp Zorg in Natura jaarlijks geïndexeerd. Voor het jaar 2025 gaat het op basis van het begrote bedrag in jaarschijf 2025 om een bedrag van € 1.149.000 (4,96%).

- ▶ *Indexatie 2025 budget Wmo ondersteuning 75+ en Hulp bij het huishouden 18+ budget Wmo Huishoudelijke Hulp (lasten € 331.000 nadeel)*

Vanaf 1 maart 2023 wordt uitvoering gegeven aan de overeenkomst "Specialistische ondersteuning aan ouderen (Zorg in Natura) en Hulp bij het Huishouden vanaf 18 jaar (Zorg in Natura) gemeente Westerkwartier". Dit betreft een taakgerichte opdracht die door een hoofdaanbieder per gebied voor een vaststaand gebiedsbudget wordt uitgevoerd. Voor het jaar 2025 wordt een indexatie van het budget doorgevoerd.

- ▶ *Indexatie 2025 Wmo Begeleiding en Dagbesteding (75-) en Wmo PGB (lasten € 290.000 nadeel)*

Op basis van de afgesloten contracten met betrekking tot Wmo Begeleiding en Dagbesteding voor de doelgroep 75- wordt er jaarlijks indexering toegepast. Dit geldt ook voor Wmo PGB. De indexering voor het jaar 2025 (5,19%) wordt nu begrotingstechnisch doorgevoerd.

- ▶ *Indexatie 2025 Sociaal Werk de Schans (lasten € 243.974 nadeel)*

Op basis van de afgesloten contracten met Sociaal Werk de Schans wordt er jaarlijks indexering toegepast. De indexering voor het jaar 2025 (4,64%) wordt nu begrotingstechnisch doorgevoerd.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 72.200 nadeel, baten € 0 voordeel, per saldo € 93.701 nadeel).

Beleidsmatige afwijkingen

Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 7 – Volksgezondheid en milieu

Dit programma omvat het beleid en de maatregelen gericht op versterking van de samenlevingskracht, zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht, en met ondersteuning van het sociaal netwerk kunnen participeren. Onder dit programma valt ook preventief beleid en de maatregelen die gericht zijn op het versterken van de brede welvaart van inwoners en een gezonde, kansrijke ontwikkeling van jeugdigen. Onder dit programma vallen ook beleid en maatregelen die bijdragen aan die nodig zijn om inwoners ondersteuning en zorg te bieden als het niet op eigen kracht lukt.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
7.1	Volksgezondheid	Bert Nederveen
7.2	Riolering	Bé Schollema
7.3	Afvalinzameling	Harry Stomphorst
7.4	Milieu en klimaat	
7.5	Begraafplaatsen	

Begrotingswijzigingen

Volksgezondheid en milieu (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 7	23.201	23.201	1.081	V	24.282
Lasten programma 7	26.333	27.425	-1.005	N	28.430
Saldo van baten en lasten	3.132	4.224	76	V	4.148
Onttrekkingen reserves	7	828	-	-	828
Toevoegingen reserves	-	-271	-	-	-271
Resultaat na mutatie reserves	3.125	3.125	76	V	3.049

Technische begrotingsanalyse (lasten € 230.000 voordeel, baten € 75.000 voordeel, per saldo € 305.000 voordeel)

Als resultaat van een technische begrotingsanalyse die in het kader van het sluitend maken van het meerjarenbeeld is uitgevoerd wordt het budget Duurzaam structureel met € 200.000 naar beneden bijgesteld. Na deze bijstelling resteert vanuit eigen middelen en diverse SPUK-uitkeringen voldoende voor de uitvoering van het meerjarenplan duurzaamheid. Op begraafplaatsen zien we een structureel hogere bate dan begroot. We verwachten een voordeel van € 75.000.

Topsportal Leek (lasten € 179.900 nadeel, baten € 0, per saldo € 179.900 nadeel)

De realisatie van zonnepanelen voor minima op het dak van de topsportal Leek is vanwege lokale problemen op het elektriciteitsnet uitgesteld. Het budget voor de uitgaven willen we overhevelen van programma 5 naar programma 7 in het kader van Duurzaamheid. Dit is een administratief technische wijziging die door de raad vanwege budgetrecht moet worden vastgesteld (zie ook programma 5).

Proeftuin aardgasvrije wijken (lasten € 450.000 nadeel, baten € 450.000 voordeel, per saldo € 0)

Dit project is één van de 64 proeftuinen aardgasvrije wijken binnen het Rijksprogramma Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW). De gemeente heeft een subsidie van € 4,6 miljoen ontvangen om de woningen in de dorpen Midwolde, Oostwold en Lettelbert (afgekort MOL-dorpen) versneld aardgasvrij te maken. Hiervan is € 1,2 miljoen ingezet vanaf 2022, waarna nog een budget per 1-1-2025 resteert van € 3,4 miljoen. In 2025 verwachten we € 0,45 miljoen in te zetten. Qua jaarlijkse bestedingen liggen we op koers, gelet op de geplande doorlooptijd van het project tot en met 2030

Nij Begun maatregel 29 (lasten € 210.000 nadeel, baten € 210.000 voordeel, per saldo € 0)

Woningeigenaren in de provincie Groningen en Noord-Drenthe kunnen vanaf 2025 subsidie aanvragen om hun woning te isoleren. Dit is een van de maatregelen van de overheid uit Nij Begun (maatregel 29). De uitkering bedraagt € 260.000. Hiervan is in 2024 nog niets ingezet. We verwachten in 2025 het grootste deel van deze uitkering in te gaan zetten.

Nationaal isolatie programma (lasten € 150.000 nadeel, baten € 150.000 voordeel, per saldo € 0)

Van het Rijk wordt een specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie ontvangen. De uitkering is gericht op het uitvoeren van een isolatieprogramma ten behoeve van het nemen van energiebesparende isolatiemaatregelen in slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en slecht geïsoleerde woningen van leden van een vereniging van eigenaars, woonverenigingen en woningcorporaties. Deze regeling loopt tot en met 31 december 2026. In totaal is een bedrag van € 3,3 miljoen beschikbaar waarvan in 2024 € 18.000 is ingezet. De verwachte inzet in 2025 is € 150.000. Op dit moment wordt er gewerkt aan een verdere uitwerking van hulpaanbod voor onze inwoners in nauwe afstemming met Maatregel 29 van Nij Begun.

Begraafplaatsadministratie op orde (lasten € 96.000 nadeel, baten € 96.000 voordeel, per saldo € 0)

We hebben besloten om € 96.000 beschikbaar te stellen voor het vervolg van het project Begraafplaatsadministratie op orde. Tegelijkertijd verhogen we de te verwachten leges begraafplaatsen met € 96.000.

Energiearmoede (lasten € 50.000 nadeel, baten € 50.000 voordeel, per saldo € 0)

De specifieke uitkering energiearmoede bedraagt in totaal ruim € 2 miljoen. Hiervan is tot en met 2024 in totaal € 0,9 miljoen ingezet. Er is voorbereidingstijd nodig geweest om een effectieve aanpak op te stellen in samenwerking met de partners op het gebied van armoedebestrijding. De uitvoering van de plannen wordt voortgezet in 2025. De restantmiddelen bedragen ruim € 1,1 miljoen, waarvan we denken in 2024 € 50.000 in te zetten. Voor wat betreft de verdere inzet van middelen en regelingen zoeken we nauwe afstemming met Maatregel 29 van Nij Begun.

Verduurzaming particulieren woningvoorraad Garnwerd (lasten € 50.000 nadeel, baten € 50.000 voordeel, per saldo € 0)

Voor het project Verduurzaming particuliere woningvoorraad Garnwerd is een provinciale subsidie beschikbaar van € 232.000 ter dekking van het tekort op de isolatie/verduurzaming. Verwacht wordt in 2025 € 50.000 van deze subsidie in te zetten.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 49.065 nadeel, baten € 0 voordeel, per saldo € 49.065 nadeel)

Beleidsmatige afwijkingen

Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het programma omvat de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de gemeente, zowel van de kernen als van het platteland. We zetten in op verdere ontwikkeling van onze ontwikkellocaties in de kernen. Dit gebeurt onder andere door voorbereiding en uitvoering. Daartoe behoren het opstellen van planologische kaders (nu nog een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning, en onder de Omgevingswet een omgevingsplan of een omgevingsvergunning). Met een goede ruimtelijke onderbouwing voor initiatieven uit de samenleving.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
8.1	Ruimtelijke ordening	Hans Haze
8.2	Grondexploitatie	Bert Nederveen
8.3	Wonen en bouwen	

Begrotingswijzigingen

Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 8	1.983	1.983	150	V	2.133
Lasten programma 8	6.869	8.356	222	V	8.134
Saldo van baten en lasten	4.886	6.373	372	V	6.001
Onttrekkingen reserves	-	1.513	-	-	1.513
Toevoegingen reserves	-	27	150	N	177
Resultaat na mutatie reserves	4.886	4.887	222	V	4.665

Technische begrotingsanalyse (lasten € 225.000 voordeel, baten € 0, per saldo € 225.000 nadeel)

Als resultaat van een technische begrotingsanalyse die in het kader van het sluitend maken van het meerjarenbeeld is uitgevoerd wordt naast een kleinere post € 200.000 incidenteel ingezet als gevolg van een vertraagde uitvoering van het programma "versnellen woningbouwopgave". In 2025 wordt inzichtelijk gemaakt wat de financiële effecten zijn van de uitvoering van het programma, de te maken keuzes daarin en de benodigde organisatie om de gestelde ambities zo goed mogelijk te kunnen behalen.

Opbrengsten grondafname groundbank GMG (lasten € 0, baten € 150.000 voordeel, per saldo € 150.000 voordeel)

De opbrengsten van Plas Trimunt voor grondverkoop worden volgens raadsbesluit toegevoegd aan de reserve.

Actualisatie Grex (lasten € 105.000 voordeel, baten € 105.000 nadeel, per saldo € 0)

De jaarlijkse actualisatie van de grondexploitaties is verwerkt in deze bestuursrapportage. Inhoudelijk verwijzen we naar de genoemde actualisatie die in dezelfde vergadering als dit document staat gegendereerd.

In de raden van september en oktober zijn twee nieuwe grondexploitaties vastgesteld. De financiële exploitaties van de twee plannen, Delta Bosplantsoen Zevenhuizen en de Bron en bibliotheek Marum worden in de begroting verwerkt.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 2.800 nadeel, baten €0, per saldo € 2.800 nadeel)

Toelichting mutatie reserves

Reserve Opbrengsten grondafname grondbank GMG (lasten € 150.000 nadeel, dekking: opbrengst grondverkoop € 150.000)

We storten de opbrengsten van Plas Trimunt voor grondverkoop conform raadsbesluit in de reserve Herinrichting voormalige zandwinpunt.

Beleidsmatige afwijkingen

Geen beleidsmatige afwijkingen

A. Overzicht Overhead

Overhead (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten overhead	346	346	74	V	420
Lasten overhead	27.418	27.537	-560	N	28.097
Saldo van baten en lasten	27.072	27.191	-486	N	27.677
Onttrekkingen reserves	520	610	-	-	610
Toevoegingen reserves	229	229	-	-	229
Resultaat na mutatie reserves	26.780	26.809	-486	N	27.295

Tijdelijke energievoorziening nieuwbouw locatie Leeksterveld (lasten € 207.500 nadeel)

Als gevolg van de netcongestie in het elektriciteitsnet hebben we een tijdelijke energievoorziening gerealiseerd voor de nieuwbouw voor Novatec en team Buitendienst op bedrijventerrein Leeksterveld.

Externe beveiliging continueren (lasten € 154.000 nadeel)

We hebben besloten de externe beveiliging op de locaties Grootegast en Zuidhorn te continueren om adequate alarmopvolging bij (dreigende) escalatie van een incident te waarborgen. Op 1 oktober hebben we besloten tot continuering tot 1 april 2025 (€ 58.000), later tot continuering tot 1 oktober 2025 (€ 96.000).

Onderzoek uitbreiding begraafplaatsen (lasten € 100.000 nadeel)

De raad heeft in oktober 2024 besloten dat er een plan moet worden opgesteld voor de mogelijke uitbreiding begraafplaatsen Feerwerd, Noordhorn en Zuidhorn. Tevens is besloten om onderzoek te doen naar mogelijke locaties voor een nieuwe begraafplaats in/bij Leek en de mogelijkheden op de kerkelijke begraafplaats in Tolbert. Er is een budget van € 100.000 beschikbaar gesteld voor inhuur van een projectleider met bijkomende kosten voor o.a. onderzoeken, opstellen kostenraming en ontwerpkosten.

Stoppen Innovatiefonds (lasten € 100.000 voordeel)

Na evaluatie hebben we besloten te stoppen met het Innovatiefonds. Ondanks forse inspanning bleef het aantal aanvragen dat werd gehonoreerd beperkt. Hierover bent u eerder met een Raadsbrief over geïnformeerd.

Senior adviseur Nij Begun (lasten € 73.500 nadeel, baten € 73.500 voordeel, per saldo € 0)

Het dossier Nij Begun is omvangrijk en complex. We breiden daarom onze formatie structureel uit met een senior adviseur. Dekking van de salarislaster vinden we in de te verwachten bijdrage vanuit Nij Begun. We verwachten meer lasten en baten rondom Nij Begun. Daar komen we later op terug.

Indexering budgetten fysiek domein (lasten € 50.000 nadeel, dekking stelpost indexatie)

Met het vaststellen van de kwaliteitsvisie openbare ruimte is ook besloten om jaarlijks de (beheer)budgetten van het fysiek domein te verhogen met het standaard indexpercentage. Voor 2025 is dit percentage 2,8%.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten €104.900 nadeel, baten €0, per saldo € 104.900 nadeel).

B. Overzicht Algemene dekkingsmiddelen (incl Overzicht vennootschapsbelasting en Onvoorzien)

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op lasten en baten die niet rechtstreeks aan een programma zijn toe te rekenen.

Taakvelden	Portefeuillehouder(s)
0.3 Beheer gebouwen/ gronden	Ard van der Tuuk
0.5 Treasury	Bert Nederveen
0.6 Belastingen (OZB)	
0.7 Algemene uitkering	
0.8 Overige baten en lasten	
0.9 VPB	

Begrotingswijzigingen

Algemene dekkingsmiddelen (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Baten algemene dekkingsmiddelen	158.003	158.003	1.051	✓	159.054
Lasten algemene dekkingsmiddelen	6.614	6.728	1.690	✓	5.039
Saldo van baten en lasten	-151.389	-151.275	2.741	✓	-154.015
Onttrekkingen reserves	2.469	2.583	-	-	2.583
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	-153.858	-153.858	2.741	✓	-156.598

Inzet stelpost indexatie (lasten € 2.740.021 voordeel, ter dekking nadeel op met name programma 6)

De gemeentebrede stelpost indexatie is ingezet voor Jeugdhulp (€ 1.148.500), Wmo (€ 620.900), Aanpassing tarieven huishoudelijke hulp € 302.000, Sociaal Werk de Schans (€ 249.000) en fysiek domein (€ 419.900).

Vervallen taakstelling doorontwikkeling organisatie (lasten €1.465.000 nadeel)

In de begroting 2025 hebben we een generieke taakstelling opgenomen in verband met de doorontwikkeling van de organisatie. Voor jaarschijf 2025 bedraagt deze € 1.465.000, voor de jaren daarna € 2,0 miljoen. Begin 2025 is er een technische begrotingsanalyse uitgevoerd naar 'lucht' in de begroting. We ramen voor € 3 miljoen structureel aan begrotingsruimte af op diverse programma's. Daarmee kan de binnen taakveld 0.8 overige baten en lasten opgenomen generieke taakstelling komen te vervallen.

Septemercirculaire (baten € 517.000 voordeel)

Op 17 september 2024 is de septemercirculaire 2024 verschenen. U bent daar met een raadsbrief over geïnformeerd. De circulaire betekent extra baten (€ 517.000), die we deels weer inzetten. Er is

sprake van meer lasten bij programma 5 (€ 191.000) en programma 6 (€ 79.000). In de raadsbrief hierover is een verdere toelichting te vinden.

Decembercirculaire (baten € 288.000 voordeel)

Op 12 december 2024 is de decembercirculaire 2024 door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties digitaal beschikbaar gesteld. De circulaire betekent extra baten van € 288.000. In de raadsbrief hierover is een verdere toelichting te vinden.

Verkoop locatie in Zevenhuizen (lasten € 60.000 nadeel, baten € 160.000 voordeel, per saldo € 100.000 voordeel)

Op deze locatie staat een niet meer in gebruik zijnde gymzaal. Deze zal worden gesloopt. De grond wordt dan verkocht. De opbrengst is € 160.000, de sloopkosten bedragen € 60.000.

Opbrengst OZB (baten € 50.000 voordeel)

We verwachten dat de opbrengst € 50.000 hoger is dan begroot.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 474.521 voordeel, baten € 36.000 voordeel, per saldo € 510.521 voordeel).

4 Investerings

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bijstelling van investeringskredieten in 2025.

Investeringskrediet (bedragen x € 1.000, plus is een voordeel)	Oorspronkelijk	Bijstelling	Bijdragen derden	Nieuw netto krediet
Nieuwe werkplek devices	1.190	36		1.226
Uitvoering Centrumvisie verharding en groen	150	-150		0
Vorbereiding Christal Grootegast		250		250
Vervanging topplaag KC Rodenburg	171		-36	206
Sportpark Starkenb Zunobri veld 1 topplaag en renovatie	140		-29	169
Hockeyveld MHCW vervanging topplaag		200		200
Renovatie trainingsvelden MHCW		42		42
Icoonproject Overtuinen Zuidhorn		150		150
Ondergrondse afvalcontainers 2025		300		300
Reconstructie Mokkenburg		150		150
Reconstructie Heereburen		300		300
Totaal	1.651	1.278	-65	2.993

Ophogen krediet nieuwe werkplek devices € 36.000

We hebben een krediet van € 1.190.000 voor laptops, tablets en mobiele telefoons. Uit dit krediet moeten we nieuwe hardware betalen in de periode 2021 tot en met 2025. Stijging van het aantal medewerkers en van inhuur zorgt voor een grotere vraag. Naast de standaard werkplek die we aanbieden komen daarnaast verzoeken voor extra/duurdere apparatuur. Om het komende half jaar te kunnen voorzien in nieuwe en te vervangen laptops en telefoons verhogen we het krediet met € 36.000. Hierdoor stijgen de kapitaallasten vanaf 2026.

Uitvoering Centrumvisie verharding en groen / Icoonproject Overtuinen Zuidhorn € 150.000

De raad heeft de Centrumvisie Zuidhorn vastgesteld op 1 okt 2023. Aan de hand van de nadere uitwerking van de visie in een ontwerp is nu bepaald welke middelen nodig zijn om het iconproject klimaatadaptatie Overtuinen uit te voeren. Dit gaat om een bedrag van € 150.000.

Christal voorbereidingskrediet € 250.000

Het schoolbestuur NoorderBasis heeft voor de (ver)nieuwbouw van Christal een businesscase ingediend. Er is besloten om € 250.000 voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen als voorziening voor de eventuele kosten voor tijdelijke huisvesting.

Vervanging topplaag KC Rodenburg / Sportpark Starkenborgh Zunobri veld 1 topplaag en renovatie € -65.000

De btw over de netto-investeringskredieten "vervanging topplaag K.C. Rodenburg 2020" en "Sportpark Starkenborghkanaal Zunobri veld 1 topplaag renovatie 2024" die grotendeels via een SPUK-uitkering kan worden teruggevorderd is als bate opgevoerd ten gunste van deze investeringsprojecten. Dit is administratief onjuist. Deze bate wordt hiermee teruggedraaid.

Hockeyveld MHCW vervanging topplaag / Renovatie trainingsvelden MHCW € 242.000

In 2020 is het beheerplan buitensportaccommodaties vastgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan een actualisatie van dit plan. In het oude plan zijn investeringsbedragen in 2025 opgenomen voor de renovatie van de toplaag van een hoofdveld en renovatie van trainingsvelden van MHCW. De investeringsbedragen worden inclusief btw aangevraagd. De btw wordt via een specifieke uitkering van het Rijk voor circa 80% teruggevraagd.

Ondergrondse afvalcontainers € 300.000

Om een toekomstbestendige en dienstverlenende inzameling van huishoudelijk afval bij hoogbouw te kunnen garanderen worden in de periode 2024-2028 45 nieuwe afvalweegcontainers voor huishoudelijk afval aangeschaft. Hiermee kunnen we onze inwoners blijven faciliteren met goed werkende verzamelcontainers voor het aanbieden van het huishoudelijk afval en alle verouderde VConsyst-containers worden vervangen waardoor de belasting van het KCC, het gemeentelijk storingsteam en de kosten voor reparaties door de leverancier grotendeels weg wordt gehaald. Ook worden alle locaties met een niet wegende container voorzien van een afvalweegcontainer. De nieuwbouwlocaties worden bij de oplevering direct voorzien van een afvalweegcontainer.

Extra krediet reconstructie Mokkenburg en Heereburen € 450.000

De staat van beide wegen is zo slecht, dat reconstructie noodzakelijk is. Binnen de huidige investeringskredieten is hiervoor geen ruimte.

5 Themafondsen

Themafonds algemeen

Om snel te kunnen inspelen op ontwikkelingen en initiatieven binnen de thema's van ons collegeprogramma die nog geen plek hebben gekregen in de Perspectiefnota en het Collegeuitvoeringsprogramma zijn themafondsen ingesteld. In de begroting is hiervoor in 2025 een structureel bedrag van € 250.000 als stelpost opgenomen.

Toelichting inzet themafonds algemeen:

In deze bestuursrapportage wordt voorgesteld de volgende onderwerpen te dekken uit het themafonds.

Participatiebeleid (€ 45.000)

Met participatiebeleid richten we ons op actieve samenwerking met inwoners en het benutten van hun denkkracht. In 2025 richten we ons op trainingen aan teammanagers en medewerkers en op participatie in 3-5 projecten. Hiervoor stellen we € 45.000 beschikbaar.

80 Jaar vrijheid (€ 35.000)

In 2025 gedenken we dat het 80 jaar geleden is dat de Tweede Wereldoorlog is beëindigd. De viering van 75 jaar vrijheid heeft niet plaats kunnen vinden door de COVID-pandemie. We stellen € 70.000 beschikbaar voor activiteiten, fietsrouteboekje, update WK register en een kunstwerk vrouwenmars. Van de totale kosten dekken we € 35.000 uit themafonds.

Eerder is al besloten tot inzet van € 25.000 voor stichting Leergeld. Na verwerking resteert voor themafondsen in 2025 een bedrag van € 145.000.

Themafonds Corona

Het beschikbare bedrag in dit themafonds is € 114.000. Dit bedrag is uit 2024 overgeheveld. We zetten dit bedrag in om subsidies 2022 en 2023 af te wikkelen.

Bijlage 1. Overzicht baten en lasten na wijzigingen

Onderstaande tabel toont de totstandkoming van de gewijzigde begroting 2025. De kolom primaire begroting laat de begrotingscijfers zien zoals deze op 13 november 2024 door de raad is vastgesteld in de programmabegroting 2025 (primitieve begroting).

De kolom huidige begroting betreft de primitieve begroting inclusief de eerste begrotingswijziging 2025. De eerste begrotingswijziging 2025 heeft betrekking op de budgetoverheveling zoals opgenomen in de derde bestuursrapportage 2024

De kolom "Eerste Burap" betreft de wijzigingen uit deze bestuursrapportage. Tot slot betreft de kolom "Nieuwe begroting" de geactualiseerde begroting 2025 na verwerking van de mutaties uit deze bestuursrapportage en de eerdere begrotingswijzigingen.

Programma's Baten (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Bestuur en ondersteuning	972	972	400	V	1.372
Veiligheid	38	38	15	V	53
Verkeer, vervoer en waterstaat	244	244	7	V	251
Economie	43	43	-	N	43
Onderwijs	866	866	49	V	914
Sport, cultuur en recreatie	2.196	2.203	-	-	2.203
Sociaal Domein	26.350	26.350	11.380	V	37.731
Volksgesondheid en milieu	23.201	23.201	1.081	V	24.282
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	1.983	1.983	150	V	2.133
Totaal baten programma's	55.891	55.898	13.082	V	68.980
Algemene dekkingsmiddelen	158.003	158.003	1.051	V	159.054
Overhead	346	346	74	V	420
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Totaal baten voor mutatie reserves	214.241	214.247	14.206	V	228.454
Bestuur en ondersteuning	-	-	-	-	-
Veiligheid	-	-	-	-	-
Verkeer, vervoer en waterstaat	51	143	18	V	161
Economie	-	-	-	-	-
Onderwijs	52	52	-	-	52
Sport, cultuur en recreatie	97	1.666	-	-	1.666
Sociaal Domein	273	2.766	-	-	2.766
Volksgesondheid en milieu	7	828	-	-	828
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	-	1.513	-	-	1.513
Algemene dekkingsmiddelen	2.469	2.583	-	-	2.583
Overhead	520	610	-	-	610
Totaal baten na mutatie reserves	217.709	224.409	14.224	V	238.634

Programma's Lasten (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2025	V/N	Nieuwe begroting
Bestuur en ondersteuning	6.053	6.053	-272	N	6.325
Veiligheid	6.689	6.689	-129	N	6.818
Verkeer, vervoer en waterstaat	11.576	11.668	-92	N	11.760
Economie	946	946	90	V	856
Onderwijs	7.851	7.851	123	V	7.727
Sport, cultuur en recreatie	19.386	20.816	-21	N	20.837
Sociaal Domein	97.570	98.984	-11.678	N	110.662
Volksgesondheid en milieu	26.333	27.425	-1.005	N	28.430
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	6.869	8.356	222	V	8.134
Totaal lasten programma's	183.273	188.788	-12.761	N	201.549
Algemene dekkingsmiddelen	6.614	6.728	1.690	V	5.039
Overhead	27.418	27.508	-560	N	28.068
Vennootschapsbelasting	50	50	-	-	50
Onvoorzien	125	125	-	-	125
Totaal lasten voor mutatie reserves	217.480	223.199	-11.631	N	234.831
Bestuur en ondersteuning	-	-	-	-	-
Veiligheid	-	-	-	-	-
Verkeer, vervoer en waterstaat	-	-	-	-	-
Economie	-	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-	-
Sport, cultuur en recreatie	-	145	-	-	145
Sociaal Domein	-	1.080	-	-	1.080
Volksgesondheid en milieu	-	-271	-	-	-271
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	-	27	150	V	177
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-
Overhead	229	229	-	-	229
Totaal lasten na mutatie reserves	217.709	224.409	-11.781	N	236.190
Begr.resultaat na mutatie reserves	-	-	2.443	V	2.443

Bijlage 2. Overzicht begrotingswijzigingen

Programma	omschrijving mutatie (bedragen in €, plus is een voordeel)	Lasten	Baten	Saldo
o. Bestuur en ondersteuning				
	Reisdocumentenpiek burgerzaken	-300.000	400.000	100.000
	Technische begrotingsanalyse	30.000		30.000
	Lobbyist P10	-1.600		-1.600
Totaal o. Bestuur en ondersteuning		-271.600	400.000	128.400
1. Veiligheid				
	Zorg en veiligheidshuis ZVHG	-46.351		-46.351
	Formatie BOA's verwerken	-45.000		-45.000
	VRG actualisatie 2025	-20.600		-20.600
	Buurtbemiddeling	-16.600	15.000	-1.600
	Indexering budgetten fysiek domein	-500		-500
Totaal 1. Veiligheid		-129.051	15.000	-114.051
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
	Indexering budgetten fysiek domein	-152.300		-152.300
	Technische begrotingsanalyse	60.000	7.000	67.000
Reserve	Afschrijving diverse investeringen		18.045	18.045
Totaal 2. Verkeer, vervoer en waterstaat		-92.300	25.045	-67.255
3. Economie				
	Technische begrotingsanalyse	90.000		90.000
	Indexering budgetten fysiek domein	-200		-200
	Actualisatie GREX		-1	-1
Totaal 3. Economie		89.800	-1	89.799
4. Onderwijs				
	Technische begrotingsanalyse	155.000		155.000
	Aframen onderwijsbeleid	17.000		17.000
	Aanpassing onderwijsachterstand 2025	-48.641	48.641	0
Totaal 4. Onderwijs		123.359	48.641	172.000
5. Sport, cultuur en recreatie				
	Technische begrotingsanalyse	353.000		353.000
	Indexering budgetten fysiek domein	-198.200		-198.200
	Septembecirculaire 2024	-191.000		-191.000
	Topsporthal leek	179.900		179.900
	80 jaar vrijheid	-60.000		-60.000
	Subsidie bibliotheek 2025	-45.337		-45.337
	Indexering subsidies sportaccommodaties	-32.050		-32.050
	Kunstkwartier indexering subsidie 2025	-11.602		-11.602
	Verschuiving budgetten leefbaarheid en herdenken	-10.000		-10.000
	De Schans indexatie 2026	-4.660		-4.660
	Aanpassing jaarlijkse bijdrage molenonderhoud	-1.017		-1.017
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie		-20.966	0	-20.966
6. Sociaal domein				

Programma	omschrijving mutatie (bedragen in €, plus is een voordeel)	Lasten	Baten	Saldo
	Technische begrotingsanalyse	189.717	1.562.000	1.751.717
	Indexatie Jeugd 2025 (ZIN en PGB)	-1.148.549		-1.148.549
	WMO HH en Ondersteuning 75+ indexatie 2025	-330.928		-330.928
	Aanpassing tarieven Huishoudelijke Hulp	-302.000		-302.000
	Beschermd wonen		300.000	300.000
	Index 2025 WMO BG Dagbesteding (75-) en WMO PGB	-290.000		-290.000
	De Schans indexatie 2025	-243.984		-243.984
	Novatec aanpassing budgetten	353.000	-113.000	240.000
	Quasi inbesteden Stichting De GKB	-122.529		-122.529
	Septembecirculaire 2024	-79.000		-79.000
	Indexatie Veilig Thuis 2025	-40.813		-40.813
	80 jaar vrijheid	25.000		25.000
	Bijdrage GR Publiek Vervoer	-18.533		-18.533
	Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek	-15.000		-15.000
	Inspecties Kinderopvang 2025	-11.000		-11.000
	Verschillende budgetten leefbaarheid en herdenken	10.000		10.000
	Indexatie 2025 subsidies inkomensondersteuning	-8.400		-8.400
	Indexering fysiek domein 2025	-8.000		-8.000
	Dienstverleningsovereenkomst 2025 GGD	-5.455		-5.455
	Exploitatie opvang Oekraïners	-8.015.000	8.015.000	0
	SPUK DOS	-1.308.254	1.308.254	0
	Lokale investeringen beschermd wonen 2025	-158.000	158.000	0
	Trainer Kansrijk Talent	-80.000	80.000	0
	NPG gelden Welzijn op recept 2025	-70.093	70.093	0
Totaal 6. Sociaal domein		-11.677.821	11.380.347	-297.474
7. Volksgezondheid en milieu				
	Technische begrotingsanalyse	230.000	75.000	305.000
	Topsportal Leek	-179.900		-179.900
	Dienstverleningsovereenkomst 2025 GGD	-41.165		-41.165
	Indexering fysiek domein 2025	-7.900		-7.900
	SPUK proeftuin aardgasvrije wijken	-450.000	450.000	0
	SPUK Nij Begun (maatregel 29)	-210.000	210.000	0
	Nationaal isolatie programma	-150.000	150.000	0
	Begraafplaatsenadministratie op orde	-96.000	96.000	0
	SPUK Energiearmoede	-50.000	50.000	0
	SPUK Verduurzamen particulieren woningvoorraad Garnwerd	-50.000	50.000	0
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu		-1.004.965	1.081.000	76.035
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
	Technische begrotingsanalyse	225.000		225.000
	Opbrengsten grondafname grondbank GMG	0	150.000	150.000
	Indexering fysiek domein 2025	-2.800		-2.800
	Actualisatie grexten	-105.296	105.297	1
Reserve	Opbrengsten grondafname grondbank GMG	-150.000		-150.000

Programma	omschrijving mutatie (bedragen in €, plus is een voordeel)	Lasten	Baten	Saldo
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		-33.096	255.297	222.201
A. Overzicht overhead				
	Meerkosten tijdelijke energievoorziening	-207.500		-207.500
	Onderzoek uitbreiding begraafplaatsen	-100.000		-100.000
	Stoppen innovatiefonds	100.000		100.000
	Externe beveiliging 2025	-95.929		-95.929
	Externe beveiliging locatie GTG en ZH	-57.755		-57.755
	Indexering fysiek domein 2025	-50.000		-50.000
	Participatiebeleid	-45.000		-45.000
	Strategische aankoop politiebureau Zuidhorn	-20.000		-20.000
	Aanbesteden BAG applicatie	-10.000		-10.000
	Senior adviseur Nij Begun	-73.500	73.500	0
Totaal Overzicht overhead		-559.684	73.500	-486.184
B. Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (incl C. Overzicht VPB)				
	Vervallen taakstelling in verband met doorontwikkeling organisatie	-1.465.000		-1.465.000
	Indexatie Jeugd 2025 (ZIN en PGB)	1.148.549		1.148.549
	Septemercirculaire 2024		517.000	517.000
	Indexering fysiek domein 2025	419.900		419.900
	WMO HH en Ondersteuning 75+ indexatie 2025	330.928		330.928
	Aanpassing tarieven Huishoudelijke Hulp	302.000		302.000
	Index 2025 WMO BG Dagbesteding (75-) en Wmo PGB	290.000		290.000
	Decemercirculaire 2024		288.000	288.000
	De Schans indexatie 2025	248.644		248.644
	Verkoop locatie Evertswijk 7 Zevenhuizen	-60.000	160.000	100.000
	Actualisatie opbrengst OZB woningen		50.000	50.000
	Dienstverleningsovereenkomst 2025 GGD	46.620		46.620
	Diverse mutaties team Vastgoed en Grondzaken	10.000	36.000	46.000
	Subsidie bibliotheek 2025	45.337		45.337
	Formatie BOA's verwerken	45.000		45.000
	Participatiebeleid	45.000		45.000
	Stofkamactie	45.000		45.000
	Indexatie Veilig Thuis 2025	40.813		40.813
	Quasi inbesteden Stichting De GKB	39.541		39.541
	80 jaar vrijheid	35.000		35.000
	Indexering subsidies sportaccommodaties	32.050		32.050
	Zorg en Veiligheidshuis ZVHG	30.000		30.000
	VRG Actualisatie 2025 en begroting 2026	20.600		20.600
	Kunstkwartier indexering subsidie 2025	11.602		11.602
	Aanbesteden BAG applicatie	10.000		10.000
	Indexatie 2025 subsidies inkomensondersteuning	8.400		8.400
	Bijdrage GR Publiek Vervoer	7.958		7.958
	Buurtbemiddeling 2025	1.600		1.600

Programma	omschrijving mutatie <i>(bedragen in €, plus is een voordeel)</i>	Lasten	Baten	Saldo
	Totaal Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.689.542	1.051.000	2.740.542
	Eindtotaal			2.443.047